

Forslag

til

Lov om ændring i lov om sømandsskat.

Fremsat den 11. marts 1964 af *finansministeren*.

§ 1.

I lov om sømandsskat, jfr. lovbekendtgørelse nr. 260 af 7. juni 1963, foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 3, affattes således:

„*Udenrigsfart:*

a. fart, der overvejende finder sted mellem havne uden for et område, der i Nordsoen begrænses af meridianen 3° øst og breddeparallellen 61° nord og i Østersøen af breddeparallellen 58° nord,

b. fart, der overvejende finder sted mellem havne, der er beliggende inden for det nævnte område, og havne, der er beliggende uden for det nævnte område, samt

c. bjærgningsvirksomhed, der i det væsentlige udøves uden for det nævnte område.

Indre vandveje, såsom indsøer, floder og kanaler henregnes til det under a. nævnte område, når indsejlingen er sket fra et sted på kystlinien, der er beliggende inden for området.“

2. § 2, nr. 4, affattes således:

„*Nærfart:*

fart eller bjærgningsvirksomhed inden for det i nr. 3 nævnte område, bortset fra fart med:

a. skibe og færger, der sejler i begrænsede fartområder,

b. skibe, der væsentligst sejler på danske indsøer, åer og fjorde, og

c. skibe, der er i stationær virksomhed, herunder havnefart og lignende, eller som ikke har egne fremdrivningsmidler.

Finansmin. Skd. II. SØ 282-1964.

Rutetrafik, hvor sejlstanden fra havn til havn andrager mindre end 50 sømil, anses for sejlads i begrænset fart, jfr. dog § 29, stk. 4. I øvrigt bemyndiges finansministeren til efter indstilling fra det i § 26 omhandlede nævn at give nærmere regler for, hvad der skal anses for nærfart. Det bliver herved navnlig at tage i betragtning, om de om bord værende sømænd har adgang til regelmæssigt at overnatte i land.“

3. I § 4, stk. 1, sidste punktum, udgår ordene: „nr. 188 af 30 april 1948“ og ordene: „som ændret ved lov nr. 84 af 31. marts 1958.“

4. § 5, stk. 4, affattes således:

„*Stk. 4.* For sømænd, der sejler i udenrigsfart, ydes der ud over det i stk. 1 omhandlede fradrag et særligt fradrag. Fradraget udgør for forsørgere 300 kr. månedlig. For andre skatteydere udgør fradraget 300 kr. månedlig, dog højst 15 pct. af indtægten om bord efter eventuelt fradrag som omhandlet i § 5, stk. 3, eller § 6, men ikke mindre end 100 kr. månedlig“.

5. § 14 affattes således:

„§ 14. For skatteår, som begynder at løbe, efter at sømanden har tiltrådt tjeneste om bord, medtages han ved skatteansættelsen i land i overensstemmelse med lovgivningens almindelige regler. Det samme gælder for skatteår, som begynder at løbe efter ophør af tjeneste om bord, hvis der i det pågældende indkomstår er indvundet indtægt om bord, som er blevet endeligt sømandsbeskattet, jfr. § 13, stk. 3.

Stk. 2. For de i stk. 1 omhandlede skatteår opgøres den skattepligtige indkomst som summen af sømandens samlede indtægt om bord, jfr. §§ 4-6, og i land, uanset om indtægten i land er erhvervet i tiden før eller efter, at tjenesten om bord er tiltrådt. Heri fradrages samtlige i indkomståret erlagte pålignede personlige skatter, herunder sømandsskat, samt invalide- og folkepensionsbidrag.

Stk. 3. Har den bevarede indtægt i land i indkomståret udgjort over 300 kr., beregnes der heraf indkomstskat til stat og kommune, herunder kirkelige afgifter, samt invalide- og folkepensionsbidrag i overensstemmelse med reglerne i § 15 eller § 16.“

6. § 15 affattes således:

„§ 15. For skatteår, hvor sømanden i indkomståret har haft indtægter i land, som er bortfaldet ved tiltrædelsen af tjeneste om bord, og tillige har haft bevarede indtægter i land til et beløb af over 300 kr., foretages der i overensstemmelse med reglerne i § 13, stk. 2 c, en særskilt opgørelse af denne sidste indkomst. Det på denne indkomst faldende skattefradrag beregnes som en så stor del af de i indkomståret erlagte pålignede personlige indkomstskatter samt invalide- og folkepensionsbidrag, som svarer til forholdet mellem den i indkomståret indvundne bevarede indtægt i land og den samlede indtægt i land uden fradrag af skat eller invalide- og folkepensionsbidrag. Hertil lægges eventuel erlagt pålignet formueskat. Udredet sømandsskat og indkomstskat samt invalide- og folkepensionsbidrag, som er pålignet i medfør af bestemmelsen i § 18, kan ikke fradrages ved denne opgørelse.

Stk. 2. Ved beregningen af den indkomstskat og det invalide- og folkepensionsbidrag, som herefter skal udredes af den bevarede indkomst i land, foretages der først en beregning af indkomstkatten og invalide- og folkepensionsbidraget af den i § 14, stk. 2, nævnte samlede skattepligtige indkomst. Herefter fradrages den indkomstskat og det invalide- og folkepensionsbidrag, som ville falde på den nævnte samlede indkomst reduceret med den i stk. 1 opgjorte indkomst. Det således udfundne

beløb udgør indkomstkatten og invalide- og folkepensionsbidraget af indtægten i land.“

7. § 16, stk. 1, affattes således:

„For skatteår, hvor sømanden i indkomståret ikke har haft indtægter i land, som er bortfaldet ved tiltrædelsen af tjeneste om bord, men har haft bevarede indtægter i land til et beløb af over 300 kr., foretages der i overensstemmelse med reglerne i § 13, stk. 2 c, en særskilt opgørelse af den bevarede indkomst. Heri fradrages erlagte forfaldne personlige skatter og invalide- og folkepensionsbidrag efter de almindelige regler, dog at beløb pålignet i medfør af bestemmelserne i § 18 ikke kan fradrages. Udredet sømandsskat kan ej heller fradrages ved denne opgørelse.“

8. § 18 affattes således:

„§ 18. Når en sømand, der har haft tjeneste om bord i mindst 6 måneder, jfr. § 13, stk. 3, ophører med at have indtægt om bord, skal han af den i overensstemmelse med reglerne i stk. 2 udfundne indkomst betale sædvanlig indkomstskat til stat og kommune, herunder kirkelige afgifter, samt invalide- og folkepensionsbidrag efter de almindelige for personer i vedkommende kommune gældende regler. Denne betalingspligt indtræder fra og med den første opkrævningstermin, hvis sidste rettidige indbetalingsdag falder efter udløbet af den måned, i hvilken tjenesten om bord er ophørt, og den vedvarer, så længe det påhviler ham at udrede skat og invalide- og folkepensionsbidrag for skatteår, for hvilke den skattepligtige indkomst opgøres i overensstemmelse med reglerne i § 14.

Stk. 2. Til brug ved beregningen af skat og invalide- og folkepensionsbidrag foretages der i overensstemmelse med reglerne om beskattningen af tilflyttere fra udlandet såvel for det skatteår, der løber ved betalingspligtens indtræden, som også for efterfølgende skatteår, i hvilke betalingspligten består, supplerende ansættelse af størrelsen af den indtægt, der træder i stedet for indtægten om bord. For det skatteår, der løber ved betalingspligtens indtræden, sker den supplerende ansættelse på grundlag af en opgørelse af indtægterne i tiden fra

tenestens ophør og indtil skatteårets udløb, dog længst indtil der påny tiltrædes tjeneste om bord, jfr. § 13, stk. 3. For efterfølgende skatteår sker den supplerende ansættelse på grundlag af en opgørelse af indtægterne i tiden fra skatteårets begyndelse til dets slutning. Tiltræder sømanden påny tjeneste om bord, jfr. § 13, stk. 3, inden skatteårets slutning, er grundlaget for opgørelsen kun perioden indtil tjenestens tiltrædelse. Har sømanden inden for det foregående kalenderår i medfør af bestemmelsen i stk. 1 været undergivet betalingspligt i land i mindst 6 måneder, vil indtægten i tiden fra tjenestens ophør og indtil kalenderårets udløb dog være at lægge til grund for ansættelsen. Såfremt sømanden i medfør af bestemmelsen i stk. 1 skal erlægge skat og invalide- og folkepensionsbidrag til terminer vedrørende et skatteår, der allerede er udløbet ved betalingspligtens indtræden, lægges den supplerende ansættelse for det ved betalingspligtens indtræden løbende skatteår også til grund for disse skatters beregning.

Stk. 3. I de ovenfor i stk. 2 omhandlede supplerende ansættelser ydes der et beregnet fradrag for skat og invalide- og folkepensionsbidrag svarende til, hvad der ville have været at erlægge som sømandsskat ved anvendelsen af de i § 9 indeholdte skalaer.

Stk. 4. De i lovgivningen indeholdte regler om regulering af ansættelser vedrørende tilflyttere fra udlandet, hvis anslåede indtægter afviger fra de virkelige indtægter, finder tilsvarende anvendelse på de i det foregående omhandlede supplerende ansættelser. Såfremt den virkelige skattepligtige indkomst overstiger den anslåede skattepligtige indkomst, foretages ingen regulering, medmindre forskellen udgør mindst 300 kr.

Stk. 5. Den i stk. 2 omhandlede supplerende ansættelse kan undlades i et tidsrum af indtil 90 dage, såfremt ophøret af indtægten om bord er begrundet i arbejdsløshed eller sygdom, og der herunder i stedet ikke oppebæres andet end vedtægtsmæssig understøttelse fra en statsanerkendt arbejdsløhedskasse eller anden understøttelse, der ikke overstiger de i loven om forsikring mod følger af ulykkestilfælde omhandlede dagpenge. Ved indtræden af arbejdsløshed eller sygdom medregnes tidligere arbejdsløheds- og sygdomsperioder, såfremt sømanden ikke forud for den sidste periodes indtræden i mindst 30 dage uden afbrydelse har haft indtægt om bord.“

9. I § 20, *stk. 1*, ændres ordene: „170 kr.“ til ordene: „300 kr.“

10. I § 28 indsættes som stk. 5:

„*Stk. 5.* Sømandsskat i henhold til kap. II, der svares af sømænd bosat på Færøerne, tilfalder Færøernes landskasse.“

11. I § 29 indsættes efter stk. 3 som nyt stk.:

„*Stk. 4.* Finansministeren kan efter indstilling fra sømandsskattenævnet tillade, at sømandsskat erlægges af sømændene om bord på skib i rutetrafik, hvor sejldestancen fra havn til havn andrager mindre end 50 sømil, men mere end 25 sømil, når et overvejende antal af rederiets øvrige skibe er omfattet af sømandsskatteordningen, og der om bord på det pågældende skib er forhyret sømænd, som er kontraktlig bundet til at tåle overflytning til tjeneste om bord på rederiets skibe under ordningen.“

§ 2.

Ændringerne træder i kraft den 1. januar 1965.

Bemærkninger til lovforslaget.

Loven om sømandsskat blev senest ændret ved lov nr. 204 af 31. maj 1963, jfr. lovbekendtgørelse nr. 260 af 7. juni 1963. Nærværende lovforslag har navnlig til formål at ændre visse af lovens fradrags-satser, men der stilles desuden nogle ændringsforslag af mere teknisk og redaktionel art. Det af finansministeren den 17. maj 1963 nedsatte udvalg om sømandsskatten ventes at afgive betænkning om kort tid, således at betænkningen kan indgå i forslaget's behandling. Ved udarbejdelsen af forslaget er der taget hensyn til de oplysninger, som finansministeren har modtaget om udvalgets overvejelser.

Det i lovens § 5, stk. 4, omhandlede månedlige fradrag for sømænd, der sejler i udenrigsfart, foreslås forhøjet fra 170 kr. til 300 kr. om måneden, og den særlige minimalsats for ikke-forsørgere foreslås forhøjet fra 50 kr. til 100 kr. om måneden. Fradraget i § 20, stk. 1, for udenlandske sømænd, der beskattes med 15 pct. af den kontante indtægt, foreslås forhøjet fra 170 kr. til 300 kr. månedlig. Rutetraffic med en mindre sejlidistance fra havn til havn end 50 sømil foreslås i overensstemmelse med hidtidig praksis udtrykkeligt henført til den begrænsede fart, hvor sømandsbeskatningen ikke anvendes, dog således at det efter ansøgning kan tillades, at skibe i sådan rutefart under visse betingelser kan omfattes af sømandsskatteordningen. Der stilles endvidere forslag om en del ændringer til dels af mere teknisk karakter i lovens §§ 14, 15, 16 og 18; disse ændringer vil blive nærmere omtalt i det følgende. Endelig foreslås det, at sømandsskat i henhold til lovens kapitel II, der svares af sømænd bosat på Færøerne, skal tilfalde Færøernes landskasse. Dette er i overensstemmelse med, hvad der for tiden fra 1959 har været gældende i henhold til tekstanmærkning til § 1 på de årlige finanslove.

Ændringerne skal efter forslaget træde i kraft den 1. januar 1965. I øvrigt henvises til nedenstående bemærkninger til de enkelte ændringsforslag.

Til nr. 1.

Ændringen tager sigte på at bestemme det fartområde, hvortil sejlads ad indre vandvejsystemer i udlandet skal henregnes. Efter forslaget skal farten anses for nærfart, hvis indsejlingen sker fra et sted på kystlinien inden for nærfartsområdet, og ellers for udenrigsfart.

Til nr. 2.

Efter fast praksis omfattes ruteskibe, hvorved forstås skibe, der sejler efter fast tidsplan og ad

bestemt sejlroute, af sømandsskatteordningen, såfremt sejlidistancen fra havn til havn andrager 50 sømil eller mere. Er sejlidistancen mindre end 50 sømil, holdes skibet uden for sømandsbeskatningen, idet sejladsen anses for omfattet af bestemmelsen i lovens § 2, nr. 4 b, om skibe, der sejler i begrænsede fartområder.

Den således praktiserede distanceafgrænsning foreslås lovfæstet. Ved ændring nr. 11 foreslås samtidig indført adgang til i visse nærmere angivne tilfælde at dispensere fra kravet til ruteskibets fart, når rederiet i forvejen har skibe, som er omfattet af sømandsskatteordningen. Herom henvises nærmere til bemærkningerne til ændring nr. 11.

Til nr. 3.

Ændringen er alene af redaktionel art.

Til nr. 4.

Det særlige fradrag for sejlads i udenrigsfart har siden sømandsskatteordningens ikrafttræden den 1. januar 1959 udgjort 170 kr. månedlig, for ikke-forsørgere dog højst 15 pct. af indtægten om bord efter visse fradrag og mindst 50 kr. om måneden. Fradraget foreslås nu forhøjet til 300 kr. månedlig, for ikke-forsørgere dog højst 15 pct. af indtægten om bord efter visse fradrag og mindst 100 kr. om måneden.

Ved den foreslåede forhøjelse af fradraget er der taget hensyn til den siden 1958-59 stedfundne udvikling i priser og lønninger. Desuden er der i noget højere grad, end det var tilfældet ved behandlingen af sømandsskatteoven i 1958, lagt vægt på de ekstraordinære, men ikke konkret påviselige udgifter, der vil være en følge af sejladsen i fjerne farvande.

Til nr. 5-8.

De i lovens § 14, § 15, § 16, stk. 1 og § 18 foreslåede ændringer er alle af mere skatteteknisk karakter.

Den væsentligste ændring tager sigte på at skabe et bedre grundlag for beskatningen af bevaret indkomst, f. eks. hustruens indkomst ved arbejde i land, i tiden efter ophør af tjeneste om bord. Medens sømanden er under sømandsbeskatning, beskattes den bevarede indkomst ved en såkaldt forskelsskatteberegning, jfr. lovens §§ 14-16. Skatten af den bevarede indkomst udfindes stort set som forskellen mellem den skat, der efter de alminde-

lige regler skulle svares af sømandens samlede indkomster om bord og i land, og af indtægten om bord alene.

Indkomstansættelsen for det skatteår, der løber, når sømanden går i land, foretages på grundlag af den indkomst, der i tiden indtil skatteårets udløb træder i stedet for indkomsten om bord, f. eks. indtægt ved arbejde i land. En eventuel bevaret indkomst i det indkomstår, der ligger nærmest forud for det pågældende skatteår (det normale indkomstår) vil allerede være beskattet efter reglerne i lovens §§ 14-16. For det efterfølgende skatteår foretages ansættelsen af den indtægt, der træder i stedet for indtægten om bord, efter samme regler som for tilflyttere, altså ofte efter forholdene i skattepligtsperioden, jfr. lovens § 18, stk. 3. Er der bevaret indtægt i det normale indkomstår, lægges den til den efter tilflytterreglerne opgjorte indkomst. Det har vist sig, at denne fremgangsmåde kan føre til mindre rimelige resultater. For at undgå dette foreslås det, at den bevarede indtægt i disse tilfælde beskattes efter samme regler som under tjenesten om bord, således at størrelsen af den samlede indkomst i det normale indkomstår også her bliver afgørende for, hvilken skat der skal udredes af den bevarede indtægt.

Den supplerende ansættelse, der foretages, når sømanden er ophørt med tjeneste om bord, sker på grundlag af indkomsten fra den første i den måned, hvori betalingspligten indtræder, således at indtægten i en periode på op til 2-3 måneder ikke indgår i beskatningsgrundlaget. Det foreslås, at opgørelsen fremtidig skal ske på grundlag af indkomsten helt fra tjenestens ophør, således at der opnås et bredere grundlag for ansættelsen. Forslaget betyder ikke en udvidelse af skattepligten, der fortsat skal indtræde fra den første betalingstermin efter udløbet af den måned, hvori tjenesten ophører.

Endelig foreslås det af praktiske grunde, at den efterfølgende regulering af den supplerende ansættelse undlades, hvor den virkelige indkomst ikke overstiger den anslåede med 300 kr. eller mere, således at en regulering alene vil medføre en ubetydelig merskat for skatteyderen.

Til nr. 9.

Efter de gældende regler svarer ikke-nordiske sømænd sømandsskat med 15 pct. af den kontante indtægt om bord efter fradrag af 170 kr. månedlig. Det faste fradrag, der siden 1961 har udgjort 170 kr. om måneden, foreslås nu forhøjet til 300 kr. månedlig, idet udlændingene ikke har fået andel i de lemper i beskatningen, der siden 1961 er gennemført

og ved nærværende lovforslag søges gennemført for nordiske sømænd, således at de især på de laveste indkomstrin beskattes væsentlig hårdere end nordiske sømænd. Den foreslåede forhøjelse af fradraget vil for den ikke-nordiske sømand bevirke en skattelettelse på 20 kr. om måneden.

Til nr. 10.

En tilsvarende bestemmelse har siden finansåret 1959-60 været optaget som tekstanmærkning til de årlige finanslove (i forslaget til finanslov for finansåret 1964-65 er bestemmelsen optaget som tekstanmærkning nr. 2 til § 1, skatter og afgifter). Da bestemmelsen har permanent karakter, foreslås den nu indføjet i sømandsskatteoven.

Til nr. 11.

Sømandsskattens væsensforskellighed fra den almindelige indkomstbeskatning i land vil, hver gang en skatteyder skal overgå fra beskatning efter det ene system til beskatning efter det andet, såvel for skatteyderen som for skattemyndighederne volde et vist besvær. Dette taler for en sådan afgrænsning af sømandsskatteordningens område, at den kreds af skatteydere, som ordningen omfatter, bliver så stabil som muligt. Det fremsatte forslag tilsigter at mindske antallet af overgange, forårsaget af, at ét eller enkelte af et rederis skibe på grund af sejldistancen holdes uden for sømandsbeskatningen.

Efter forslaget skal et ruteskib, hvis sejldistance fra havn til havn andrager under 50 sømil, men mere end 25 sømil, kunne inddrages under sømandsbeskatning, når et overvejende antal af rederiets øvrige skibe er omfattet af sømandsskatteordningen. Det skal dog også være en betingelse, at der om bord på det pågældende skib er forhyret sømænd, som kontraktlig er bundet til at tåle overflytning til tjeneste om bord på de af rederiets andre skibe, der er under ordningen.

Som anført foreslås adgangen til dispensation begrænset til ruter, hvor sejldistancen fra havn til havn er mere end 25 sømil. Uden denne begrænsning ville der kunne blive tale om inddragelse under sømandsskatteordningen af ganske korte, ofte stærkt turist- og sæsonbetonede ruter, hvor der blandt personalet vil være særlig stærk tendens til at skifte mellem arbejde i land og om bord. Ved at medtage sådanne ruter ville man derfor modvirke det formål, der begrunder dispensationsbestemmelsen.

Når dispensationsbestemmelsen kun skal omfatte skibe i egentlig rutetraffic, skyldes det, at grænsen

mellem på den ene side begrænset fart og på den anden side nærfart og udenrigsfart i relation til den mere varierede trafik efter praksis drages på grundlag af konkrete afvejsninger af en række forskellige faktorer, herunder bl. a. sejldistancen, hyppigheden

af anløb og sømændenes adgang til overnatning i land. De hensyn, der har ført til den foreslåede dispensationsbestemmelse, må imidlertid kunne indgå i afvejsningen af, om et sådant skib kan anses for omfattet af ordningen.